

УДК 658.8

ВПЛИВ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ АВІАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

А. К. ТАБАЛЮК^{1*}, І. А. ЧЕКМАСОВА²

¹ *магістрант кафедри менеджменту ЗЕД та фінансів, НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА*

² *доцент кафедри менеджменту ЗЕД та фінансів, канд. техн. наук, НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА*

**email: tabaluk@mail.ru*

Фінансовий стан діяльності підприємств зовнішньоекономічної діяльності за умов мінливого й на цьому етапі несприятливого середовища, залежить від обґрунтованості управлінських рішень, які мають ґрунтуватись на результатах фінансово-економічного аналізу. Завдяки оцінці впливу ЗЕД на основні фінансові результати діяльності підприємства можливо визначити внесок служби ЗЕД у ці фінансові результати.

Методологічні принципи та підходи до оцінювання фінансового стану формують відповідні методики аналізу для використання як інструменту ефективного управління. З іншого боку, важливо досліджувати ступінь та напрямок впливу зовнішньоекономічної діяльності на фінансовий стан підприємств ЗЕД.

Метою цієї роботи є побудова моделі впливу експортної діяльності підприємств на їх фінансові результати.

Наукова проблема – дефіцит методів аналізу фінансового стану та впливу зовнішньоекономічної діяльності на фінансовий стан підприємств ЗЕД.

Предметом дослідження є методичні підходи до оцінювання впливу експортної діяльності на фінансовий стан підприємств.

У дослідженні була висунута гіпотеза, що зростання обсягів експорту має позитивний вплив на фінансовий стан особливо в довгостроковому періоді. Для побудови моделі було використано такі показники, як: ліквідність, фінансова стійкість, що є загальноприйнятими для оцінювання фінансового стану підприємства.

Щільність зв'язку між досліджуваними ознаками показано використовуючи коефіцієнт кореляції Пірсона. Коефіцієнт кореляції Пірсона за властивостями аналогічний коваріації, але завдяки нормуванню (у знаменнику – добуток стандартних відхилень обох величин) є безрозмірною величиною і набуває значень у інтервалі $-1 \leq R_{xy} \leq 1$.

$$r_{xy} = \frac{\sum(x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum(x_i - \bar{x})^2 * \sum(y_i - \bar{y})^2}} \quad (1)$$

де x_i - значення змінної X;
 y_i - значення змінної Y;
 \bar{x} - середнє арифметичне для змінної X;
 \bar{y} - середнє арифметичне для змінної Y.

Якщо коефіцієнт кореляції близький до нуля, між величинами немає лінійного статистичного зв'язку, але не виключена наявність нелінійного зв'язку. Прикладом такого зв'язку є залежність зросту людини та його розумових здібностей. Для словесного опису величини коефіцієнта кореляції використовуються такі градації (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Градації коефіцієнта кореляції [1]

Значення (по модулю)	Інтерпретація
До 0,2	Дуже слабка кореляція
До 0,5	Слабка кореляція
До 0,7	Середня кореляція
До 0,9	Висока кореляція
Понад 0,9	Дуже висока кореляція

З проведеного дослідження можна побачити, що зміна обсягів експорту продукції підприємства позначилася на залежності між аналізованими показниками, а саме: тісний прямий зв'язок спостерігався між обсягами експорту та чистим прибутком, коефіцієнтом абсолютною ліквідністю, коефіцієнтом загальної ліквідності, коефіцієнтом фінансової стійкості. Тобто гіпотеза про вплив обсягів експорту продукції на фінансовий стан підприємства підтвердилась.

Результати проведення кореляційного аналізу показали, що обсяги експорту істотно впливають на фінансовий стан досліджуваного авіаційного підприємства.

Список літератури:

1. Коефіцієнт кореляції за Пірсоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/210/32.pdf>.
2. Кабінет міністрів України. Постанова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kbs.org.ua/files/6461743163616.pdf>.